

KRD.P.17.2018.1

Warszawa, 23 kwietnia 2018 r.

Pan
Dr Jarosław GOWIN
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

w odpowiedzi na pismo ozn. DLP.ZLS.1201.9.2018.3.A.Sz. z dnia 10 kwietnia 2018 r., uprzejmie informuję, że Krajowa Reprezentacja Doktorantów przedstawia następujące stanowisko do przedłożonego do zaopiniowania projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie wzoru zaświadczenia jednostki prowadzącej studia o przyjęciu cudzoziemca na studia lub o kontynuacji przez niego studiów (wersja z dnia 9 kwietnia 2018 r.):

Opiniowane rozporządzenie jest aktem wykonawczym do ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 2206 z późn. zm.). Zgodnie z dodanym przez art. 1 pkt 52 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 107) nowym art. 148a ustawy o cudzoziemcach (w miejsce uchylonego art. 146), minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych został zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, wzoru zaświadczenia, które ma przedłożyć cudzoziemiec ubiegający się o zezwolenie na pobyt czasowy, gdy celem jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest podjęcie lub kontynuacja stacjonarnych studiów wyższych lub studiów doktoranckich. Zaświadczenie o przyjęciu na studia lub o kontynuacji studiów, w myśl art. 144 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o cudzoziemcach, wydawać ma jednostka prowadząca studia.

Należy podnieść, że delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia została sformułowana wadliwie, bowiem jest sprzeczna z regulacją zawartą w art. 8 ust. 1 zd. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 2183 z późn. zm.), który brzmi: „Studia w uczelni są prowadzone w ramach kierunku studiów; przyjęcie studenta na określony kierunek studiów następuje nie później niż po upływie pierwszego roku studiów”. Tymczasem w delegacji do wydania rozporządzenia w art. 148a ust. 1 pkt 8 ustawy o cudzoziemcach jako obligatoryjny element zaświadczenia, którego wzór jest określany w opiniowanym rozporządzeniu, zamieszczono „kierunek studiów lub dyscyplinę naukową albo artystyczną”. Jeśli uczelnia, do której aplikuje cudzoziemiec, nie prowadzi rekrutacji na kierunek studiów, lecz przewidziała możliwość wyboru kierunku po ukończeniu I roku, to niemożliwe jest oczekiwanie od cudzoziemca, by ubiegając się o zezwolenie na pobyt czasowy przedłożył zaświadczenie o kierunku studiów, jeśli takiego wyboru jeszcze nie dokonał i nie ma prawnego obowiązku jego dokonania.

Nadto należy zauważyć, że wymóg określenia kierunku studiów w zaświadczeniu wydawanym cudzoziemcowi przed rozpoczęciem kształcenia jest sprzeczny z § 2 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 października 2006 r. w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1501). W myśl przywołanych przepisów, jedną z alternatywnych przesłanek przyjęcia cudzoziemców na studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe oraz studia doktoranckie prowadzone w języku polskim jest ukończenie rocznego kursu przygotowawczego do podjęcia nauki w tym języku w jednostkach wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Okres trwania rocznego kursu przygotowawczego zalicza się do okresu kształcenia, na jaki jest przyjmowany cudzoziemiec. W okresie tym cudzoziemcowi przysługują uprawnienia osoby odbywającej studia wyższe. Jak stanowi § 8 ust. 1

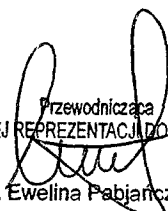
wspomnianego rozporządzenia, cudzoziemcy nieznający języka polskiego na poziomie umożliwiającym korzystanie z nauki, zakwalifikowani na studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie po uprzednim ukończeniu kursu przygotowawczego do podjęcia nauki w języku polskim, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, są kierowani do uczelni w celu odbycia studiów przez działających z upoważnienia ministra kierowników jednostek, w których ukończyli kurs przygotowawczy.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie dostrzegł tych sprzeczności w toku prac legislacyjnych nad ustawą nowelizującą ustawę o cudzoziemcach. W piśmie ozn. DWM.WUM.174.14.2016.JC z dnia 27 września 2016 r. Sekretarz Stanu w MNiSW zaproponował, by w delegacji do wydania omawianego rozporządzenia nie ujmować obowiązku wskazania w zaświadczeniu specjalności zawodowej, bowiem nie wszystkie kierunki takowe specjalności mają. Zwrócono uwagę, że studia trzeciego stopnia są prowadzone w dyscyplinach naukowych lub artystycznych, czego projekt noweli w pierwotnej wersji nie uwzględnił. Powyższe uwagi MNiSW zostały przyjęte na konferencji uzgodnieniowej (Załącznik do *Raportu z konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw* z dnia 17 lutego 2017 r., s. 46-47, poz. 62). Niestety, wykazanych wyżej sprzeczności MNiSW nie sygnalizowało w toku prac legislacyjnych, co doprowadziło do uchwalenia omawianej nowelizacji w kształcie założonym pierwotnie przez MSWiA.

W związku z powyższym, aby nie doprowadzić do wzajemnej sprzeczności i dysfunkcyjności norm, odnoszących się do podejmowania studiów przez cudzoziemców i zasad udzielania im zezwoleń na pobyt czasowy, proponuje się dokonanie następujących zmian w załączniku do opiniowanego projektu rozporządzenia, zawierającym wzór zaświadczenia:

- 1) w uwadze 4 pod treścią wzoru zaświadczenia na końcu kropkę zmienić na średnik i dopisać: „w przypadku gdy wybór kierunku studiów następuje po I roku – nie wybrana”;
- 2) przed wierszem zawierającym tekst: „na zasadach odpłatności...” dodać nowy wiersz o treści: „na kurs przygotowawczy do podjęcia nauki w języku polskim”.

W pozostałym zakresie Krajowa Reprezentacja Doktorantów pozytywnie opiniuje przedłożony projekt rozporządzenia.

Przewodnicząca
KRAJOWEJ REPREZENTACJI DOKTORANTÓW
mgr inż. Ewelina Pabjanczyk-Wlazło